

שמונה-עשר איש ואשה סימלו בשנת תשכ"א את הישגיהם וכשלונותיהם של ישראל והעולם. הם נבחרו על-ידי עורכי „העולם הזה“, תוך בחינת כל מאורעות שנת תשכ"א.

אנשי השנה

העולם

יורי גאגארין

המרחב

חביב בורגיבה

בשימך את נפשך בכפך, פרצת אל החלל החיצון ופתחת בפני האנושות המשתאה יקום ומלואו. כמו איקארוס באגדה, הגבהת עוף, אך לא נפלת. כמו כריסטופר קולומבוס, גילית עולמות חדשים, והפכת את חלליך, ווסטוק 1, לסנטה מאריה גאלאנטה חדשה. אתה והבאים אחרריך, בני כל הלאומים, מסמלים את רצון האדם להמריא לשחקים ולהיות אדון לגורלו, ואת יכולת הגאון האנושי להגשימו.

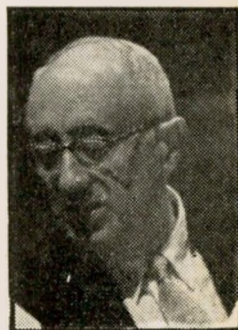
אתה היית ראש וסמל לכל אותם מנהיגים במרחב השמי, שביקשו להשתלב במערך המדיני של האדונים-מאתמול ובתרבותם. בעמדתך זו היית אבן-נגף בדרכה של מלחמת-השיחרור השמית, רבת הדגלים, הש אפת לניטרול המרחב ולגירוש שני הגושים הצבאיים מתחומו. אך משנקלעת למשבר שהוכיח לך כי מיקסם-שוא היתה שאיפתך, היה לך אומץ-הלב להיכנס למאבק ולהנהיג את לוחמי תוניס, שהצטיינו במערכה. על כן הפכה אישיותך השנה סמל לתמורה הגדולה המתחוללת במרחב, יהיה המשך דרכך אשר יהיה.

משה קול

מדיניות

מאיר יערי

הכנסת

בהיותך מראשיני היוזמים ליצירת המפלגה הליברלית, תוך איחוד שתי מפלגות קדמות, גרמת לשינוי העיקרי שהלשנה בזירה המפלגתית של ישראל. בזכות יוזמה מבורכת זו להבראת החיים המדיניים בארץ, זכיתם אתה וחבריך לתוספת של שלושה מנדטים בכנסת. בעוון הגבלתה במתכונן של יוזמה זו, אייבהללת מפלגה נוספת ואיימישכת כוחות חדשים, הפסדתם סיכוי לנצחון מוחשי יותר.

בה דיעך, בשיא פרשת לבון, כי לא תשב בממשלה בראשות דויד בן-גוריון, נתת למדינה כולה דוגמה של אומץ-לב, והכרחת את שאר מפלגות הקואליציה ללכת בעקבותיך. בזאת תרמת תרומה גדולה לשינוי האקלים הציבורי, שמת לצל את טכסיס-הסחיטה של ראש-הממשלה-המתפטר, וכפית עליו התייצבות בפני הבוחר, שנסתיימה בהעשיתו.

בטחון

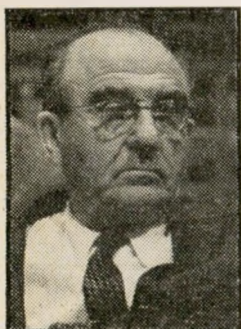
חיים לסקוב

כלכלה

לוי אשכול

בשיא הפרשה החלטת להתפטר מתפקידך הרם כרמטכ"ל. במעשה זה התבטאו אותן תכונות של יושר, תוסילב, שקמוות פנימיות ודבקות לאידיאל שציינו את כל חיך, ושהבליטו אותך מבין קהל חנרשי-המוימות, אמני האינטריגות, החני פנים ומלחכי-הפינכה, השורצים במחיצתו של שר-הבטחון. מופת אישי זה ישמש דוגמה חינוכית לדור חדש של קציני צה"ל, שלא יתפשרו עם דעותיהם והכרתם הפנימיות.

מעשיך והחלטותיך השפיעו השנה — לטובה או לרעה — על מהלך המשק הלאומי יותר ממעשי כל אדם אחר. במשך חודשי מערכת-הבחירות שיעבדת את המשק כולו לצרכי מפלגתך, עצרת זמנית את תהליך הידרדרותו, הנורמת לתוכו מיליונים והגברת את קצב האינפלציה — ולמחרת היום ניגשת, בצנינות האופיינית לך, להטיל על האזרח עול מיסים חדשים, כדי לקחת ממנו חזרה את אשר נתת לו. נוסף על תפקידך ההפכך בפרשת-לבון, שנסתיים עת נעצת סכין בגב ידיך, מילאת תפקיד חשוב במנועת תבוסה גדולה יותר למפלגה, אשר למענה הקרבת את כל שאר השקולים.

משה לנדוי

משפט

גדעון האוזנר

יהדות

במשך 114 הישיבות של משפט אייכמן, לעיני העולם כולו, סימלת את הוד רוממותו של החוק הישראלי, והעלית אותו לגבהים חדשים של הדר וכבוד. מידותיך האנושיות תקיפותך העדינה, הגינותך הבולטת, אישיותך הרבי-גונית וידעך המשפטי, הטביעו חותמם על כל רגע מרגעי המשפט. בעזרת שני חבריך, העמקת את יראת-הכבוד של האומה אל שופטיה, ועזרת לבצר את מערכת השיפוט הבלתי-תלוויה.

בקבעך את קו התביעה במשפט אייכמן, שמת לנגד עיניך כציווי עליון את הבלטת השואה היהודית. למרות ליקוייו לגבי הבנת הנאציזם וגילוי האמת ההיסטורית במלואה, הנחיל קו זה ליה די העולם כולו חזיה מועזעת ומאחדת, ובזאת תרמת תרומה מכרעת לחינוך הסולידריות היהודית ברחבי תבל. אתה נטלת לעצמך את התפקיד להופיע בשמם של „ששה מיליון מאשימים שאינם יכולים עוד להופיע באולם בית-המשפט“, ובתפקיד זה עמדת בכבוד.